

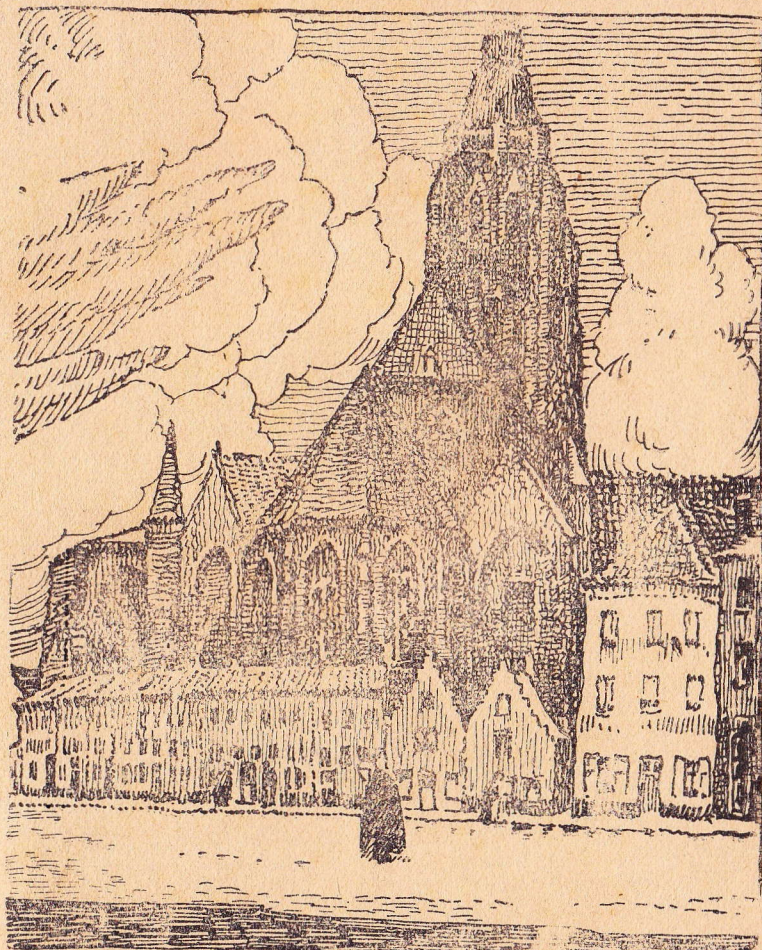
1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge, De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Snuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Berlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinter-Klaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwgeierig Aange. — 79. De verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 86. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De ruwe Kerel. — 121. Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lammernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Eertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 163. Een jonge Held. — 169. Jakob van Artevelde. — 170. De overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De strijd met den Wolf. — 174. Een vrolijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Avontuur van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stouten. — 184. Het Spook van de Schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelarehof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Rode Kuipgels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De becooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenissen. — 209. De Spion voor zijn land. — 210. In het verwoeste Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkoopster, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.

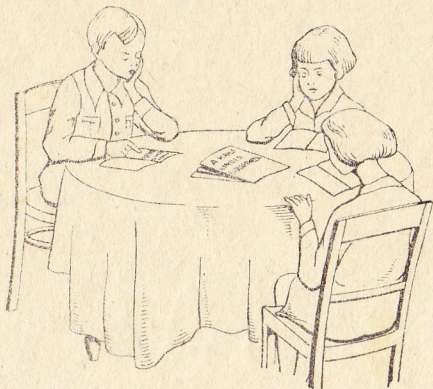
PRIJS 60 CENTIEM

Boekdrukkerij R. Bracke, Baesrode

De Spionnen op den Toren

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

A. HANS

Vierde druk.

Nr. 145.

De Spionnen op den Toren

UITGAVE
A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

DE SPIONNEN OP DEN TOREN

I.

Een vrouw ging over de markt van Oudenaarde. Ze droeg een zwarten mantel. Traag, wat schommelend, stapte ze voort. Als de jongens met velen waren, riepen ze haar wel eens na. Maar eigenlijk waren ze toch bang van haar. En niet alleen de jongens, ook veel groote menschen vreesden Gonda Verellen, zooals ze heette. Toch deed Gonda niemand kwaad. Ze woonde in een huisje achter Sint Walburgakerk en ze had geld genoeg om stil te leven. Maar ze keek altijd zoo vreemd uit de oogen. En heel dikwijls als de menschen haar goeden dag zegden, scheen ze dat niet te hooren. Ze sprak ook nooit met haar bureu. En ze liet niemand in huis tenzij eenige lieden die van den buiten kwamen. Soms ging ze voor een paar dagen uit de stad.

Omdat Gonda Verellen zoo vreemd deed, vreesden de menschen haar.

Uit de Neerstraat kwam een jongen, die een korfje droeg.

— Dag moi Gonda, zei hij. Ik kom juist naar u toe met boter en spek.

De vrouw duwde plots den knaap op zij.

— Maak plaats voor de soldaten, zei ze. Laat het leger door.

— Maar moei Gonda er zijn geen soldaten, hernam de knaap.

— Maak plaats voor de troepen, herhaalde de zonderlinge vrouw. Luister naar de bazuinen en trompetten.

— Ik hoor niets...

De vrouw stond stil en met wijdopene oogen staarde ze de Neerstraat in. Eenigen tijd bleef ze in die houding.

— Wat doet tante Gonda weer gek, dacht de jongen.

Eindelijk keek de vrouw naar hem. En alsof ze hem nu pas herkende, zei ze.

— Wel, Simon gij zijt hier ?

— Ja, moei, met boter en spek voor u.

— Uw ouders moesten u hier niet naar de stad gezonden hebben, want het is hier gevaarlijk. We zullen samen vertrekken. Ik ga mee naar Gaver.

— Maar... moei, wat vreest ge dan ? Oudenaarde is rustig, hernam Simon.

— We gaan uit de stad... Kom !

Ze nam Simon stevig bij de hand en de jongen, die zich te groot vond om zoo meegeleid te worden, kon zich niet los rukken. Hij was zeer te leur gesteld. Hij woonde op een hoeve niet ver van Gaver, halverwege Gent aan de Schelde, en gaarne kwam

hij eens voor een dagje naar de stad. En nu moest hij weer dadelijk heen. Moei sprak van gevaar.

— Wat zal er dan gebeuren ? vroeg Simon.

Zijn tante antwoordde niet. En Simon wist als ze zoo een bui had dat het nutteloos was verder te praten. Hij zweeg dus maar.

Ze verlieten de stad en gingen de baan naar Eine op. Vrouw Gonda had Simon nu toch los gelaten. Zij zelf liep met gebogen hoofd, diep in gedachten.

Het tweetal stapte door Eine en volgde verder de groote baan. 't Was voor Simon een vervelenden tocht. Hij verlangde nu toch maar weer thuis te zijn.

Plots zag hij in de verte een stofwolk.

— Daar zijn de soldaten ! sprak tante Gonda eensklaps.

En dadelijk was Simon vol belangstelling. Naderde ginds een leger ? Zouden het troepen van hertog Filips zijn, die toen — 't is bijna vijf honderd jaar geleden — over Vlaanderen en andere gewesten regeerde ?

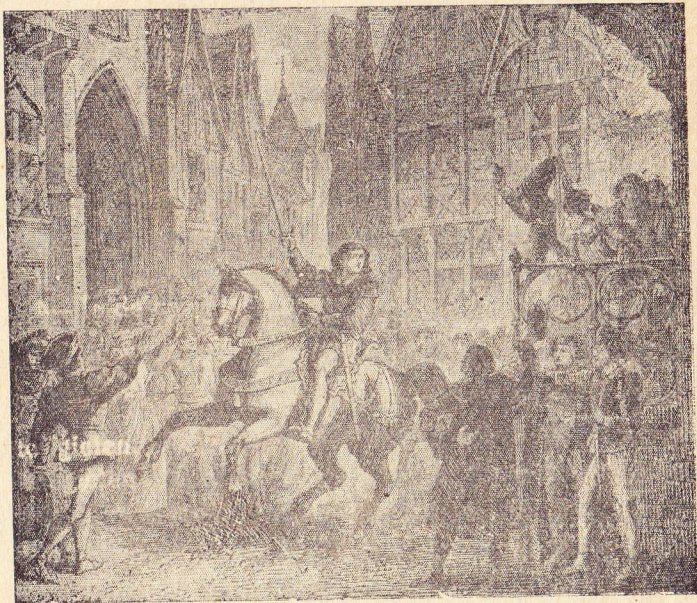
Simon wist dat de Gentenaren ruzie hadden met den hertog omdat de Gentenaren geen nieuwe, zware belastingen wilden betalen. Maar wat gingen zijn troepen dan naar Oudenaarde doen ?

Simon liep op een draf vooruit, om gauwer te zien wat die stofwolk omhulde. Ja, 't was een leger dat ten strijde ging... Maar al dadelijk bemerkte Simon, dat het geen troepen waren van den hertog van Bourgondië, doch Gentenaren.

— Oom Sneyssoone ! riep Simon.

Hij snelde naar een grooten man die de groote vlag of standaard van Gent droeg.

Sneyssoone was met een zuster van zijn vader getrouwd en kwam soms te Gaver op bezoek.

— Dag Simon, zei de standaarddrager. Wat doet gij hier ?

— Ik kom van Oudenaarde. Moei Gonda is ginder ook.

— Ga gauw naar huis...

— Wat zal er gebeuren ?

— Dat kan ik niet zeggen... ge zult het wel hooren..., groet uw vader en moeder.

Maar Simon had geen lust om nu naar zijn hoeve terug te keeren. Hij liep met het leger der Gentenaren mee en keek nieuwsgierig naar de donderbussen of kanonnen en al het ander strijdmateriaal.

Hij zorgde dat tante Gonda hem niet bemerkte. Met het leger stapten ook vrouwen en mannen mee die allerlei levensmiddelen verkochten. En Simon hoorde dat de Gentenaren Oudenaarde wilden veroveren. In die stad waren ridders van den hertog meester. De Gentenaren wilden er zelf den baas zijn. Dat was beter voor hun land. Dan kon Filips van Bourgondië Gent niet overvallen uit die stad en evenmin de boeren verhinderen levensmiddelen naar Gent te voeren.

Simon liep mee tot voorbij Eine. Hij zag dan, hoe van zware wagens, bootjes, balken en planken werden geladen, en de Gentenaren een brug over de Schelde legden. In korten tijd was de overgang gemaakt en vele mannen begaven zich naar de andere zijde. Zoo wilden de Gentenaren geheel Oudenaarde omsingelen.

Simon drong mee naar den overkant. Maar eensklaps nam iemand hem bij het oor.

— Simon, gij zijt stout, klonk het.

't Was oom Sneyssoone die den knaap bekeef.

— Oom ik wilde alles eens zien, zei Simon.

— Kinderen kunnen we hier missen. Rap naar huis. Kom mee !

Sneyssoone zou zijn neef een eind weg brengen. Simon was beleedigd. Kinderen ! Hij was al vijftien jaar en werkte al met vader op het land en dreef koeien naar de markt te Gent.

Sneyssoone werd echter algauw weer vriendelijk.

— Uwe ouders zullen zeer ongerust zijn, zei hij. En het wordt hier gevaarlijk ; we willen Oudenaarde innemen. Simon de Lalaing, die daar het bevel voert, zal zich hardnekkig verweren en dus wordt het een felle strijd.

— O, oom ik zou mee willen vechten tegen de mannen van den hertog. Ze stelen en rooven en de hertog is ook een slechte man.

— Een verdrukker is hij. Wij zouden altijd maar geld moeten opbrengen voor hem. En hij wil zijn heeren laten baas spelen in onze Stad. Maar dat wil Gent niet. O, Simon, 't is een erge tijd. Gij zoudt mee willen vechten, maar vechten is wreëd. Velen zullen in de komende dagen gedood worden. Arme lieden, arme vrouwen en kinderen. Maar als we ons niet verzetten, zouden we op 't laatste niet meer vrij zijn.

Zoo sprak Sneyssoone nog een tijdje voort. En dan zei hij :

— Volg nu dit pad langs de Schelde en zoo komt ge thuis. Maar spoed u want de avond valt. Ik moet terug

naar 't leger. Groet uw brave ouders en bid voor ons. Ja, 't is een erge tijd.

Oom Sneyssoone gaf Simon de hand. En de knaap stapte dan haastig door.

Weldra zag hij het kasteel van Gaver en den toren van de kerk, die op een hoogte bij de Schelde stond. Simon sloeg een zijweg in om naar vaders hoeve te komen.

Een man hield hem staande. Hij had een ongunstig gezicht. Simon kende hem wel. Het was Lange Toon, die in het ronde een slechten naam bezat. Men zei dat hij op de boerderijen stal en menschen bedroog.

— Ha, Simon Otterave, gij komt van Oudenaarde, zei Toon.

— Wat raakt u dat ? vroeg de knaap.

— Een beetje beleefd tot een groot mensch, hé ! Ik houd van goede manieren. Zeg eens, gij waart van morgen met uw oom Sneyssoone aan 't praten. Wat heeft hij u verteld over de plannen der Gentenaren ?

— Ga het hem zelf vragen.

— Weer onbeleefd. Ge moet eerbied hebben voor groote menschen. En ge zult me antwoorden. Anders neem ik u bij den nek en sleur u naar de Schelde. En daar houd ik u zoo lang onder water, tot ge zoo dood zijt als een pier.

Simon schrok nu toch. Wat zag Lange Toon eikelig uit. Er lag een leelijke wreede grijns op zijn scherp gezicht.

— Nu zult ge wel praten, hé ? vroeg de kerel. Ja ja, vertel me eens haarfijn, wat de Gentenaren nu willen. Ik ben nieuwsgierig beste Simon. Die Sneyssoone is uw oompje...

— Hij heeft me niets bijzonders gezegd, antwoordde Simon.

— Nog ongewillig... Dus we moeten naar de Schelde wandelen ? Neen, kijk niet zoo rond. Er is niemand om u te helpen. We zijn hier heelemaal alleen. Als ge koppig zijt laat ik u Scheldewater drinken. zooveel dat ge u erg verslikt. Ge hebt wel eens een dooden hond in de rivier zien drijven, hé ! Zoudt ge willen dat ge morgen of overmorgen ook zoo in de Schelde ligt te dobberen ?

Eensklaps bukte Simon zich. Hij gaf Toon een ferme duw boven de knieën en de lange man tuimelde omver. Simon wachtte niet tot de schelm weer rechtstond, maar liep zoo hard hij kon weg. En hij was vlugger dan Toon. Toen hij eens omkeek zag hij, dat de deugniet hem niet achtervolgde.

Simon kon nu weer wat bedaarder zijn weg gaan. Hij hijgde.

— O, Lange Toon is nog slechter dan de menschen weten, dacht hij. Mij willen verdrinken als ik niet alles vertelde. Hij is zeker een spion voor de troepen van den hertog. O, zoo gemeen is hij wel. Maar nu zal ieder het weten en voor hem kunnen oppassen.

Weldra was Simon aan de ouderlijke hoeve. Zijn

vader, Jan Otterave, bezat een groote boerderij met ruime schuur en stallen, en veel land in het ronde.

Vader en moeder, broer Walter, en de zusters Greta en Machteld waren zeer ongerust. Moei Gonda was gekomen, had over het leger gesproken maar ook verteld dat Simon achtergebleven was en vader had al dikwijls den weg afgezien, hopen, dat zijn zoon zou opdagen. Hij trad juist weer in huis toen Simon verscheen. En klets de knaap kreeg een flinken draai om zijn ooren.

— Ha, zoo lang uitblijven en ons in angst zetten ! bromde boer Otterave.

't Was een prettige thuiskomst.

— God zij geloofd, daar is onze jongen ! riep moeder uit, die ook aan de deur kwam. Waar zijt ge zoolang gebleven ?

Natuurlijk met de Gentenaren meegeloopen, hernam vader.

— Ik heb oom Sneyssoone gezien, vertelde Simon als ware dat een verontschuldiging.

— Ja, oom is een eindje meegegaan en ik moest u de groeten doen.

— Oom zou u beter een pak voor uw broek gegeven hebben. In huis... een paar droge boterhammen... en dan naar bed ! beval vader.

— Maar ik mocht toch den heelen dag in Oudenaarde blijven ! merkte Simon op.

— Moei Gonda leidde u mee en ge hebt haar later staan blinken. Ze heeft u nog gezocht maar ge had u

zeker verstopt. Houd uw mond maar ge weet wel dat ge ongehoorzaam zijt geweest.

Simon zette zich aan tafel. Hij had honger en hapte toch met graagte in de droge boterhammen. Vader gromde nog wat, maar bleek echter ook nieuwsgierig. En hij vroeg aan zijn zoon wat oom Sneyssoone verteld had. Zoo moest Simon toch wat opblijven en ten laatste verhaalde hij zijn ontmoeting met Langen Toon. Allen schrokken en waren verontwaardigd.

— Ja, die schavuit zal eigen volk verraden, zei Walter, de twintigjarige broer van Simon. Wacht een beetje.

Hij verliet de hoeve en zocht eenige kameraden op, boerenzonen zooals hij. En allen stemden toe dadelijk den valschen Toon op te sporen. Ze wapenden zich met knuppels, of een riek of vork en namen ook een touw en een lantaarn mee.

Ze begaven zich naar de plaats, waar Lange Toon Simon aangesproken had. Walter Otterave meende wel dat de schavuit in de richting van Oudenaarde zou zwerven. Het groepje ging ook dien kant uit. De jonge mannen waren trouwens wel nieuwsgierig het Gentsche leger te zien. En als ze Toon vonden zouden ze hem bij de Gentenaren brengen.

— Dan kunnen die den spion aan een boom ophangen, zei Walter, want in dien tijd maakte men korte wetten.

De boerenzonen stapten snel voort. Ze kwamen aan een herberg waar nog licht was.

— Laat ons hier eens binnen gaan, zei Walter. We horen er misschien nieuws van Langen Toon, die moeilijk een taveerne voorbij gaat, zonder zijn eeuwige dorst te lesschen.

In de gelagkamer zaten eenige boeren. Een man, die aan de schenkbank stond, keek schichtig naar de jongens van Gaver en schoot vluchtig langs de achterdeur weg.

— Dat is Lange Toon ! riep Walter Otterave. Komt vrienden !

— Wat is er ? riepen de boeren.

Maar de Gavernaars hadden geen tijd om uitleg te geven. Ze snelden weer naar buiten. Hij die de lantaarn droeg, hief deze hoog op. Maar Lange Toon was niet meer te bespeuren. De jonge mannen zochten in den omtrek. Maar ze vermoedden niet, hoe de verrader in een hollen boom gekropen was.

Toon hoorde zijn vervolgers spreken. Walter Otterave voerde hen aan, en de schelm begreep, dat Simon 't huis alles verteld had.

Toen het stil was in het ronde, kroop Toon uit zijn schuilplaats.

— Wacht maar Otterave, ge zoudt me aan een tak willen knooien, zoo hebt ge gesnoefd, maar mijn tijd komt wel. Toon zit nog niet in uw klauwen.

Hij verdween in het duister. Laat in den avond kwamen de Gavernaars moe en teleurgesteld in hun dorp terug.

— Waar komt gij nu vandaan, vroeg vader Otterave die opgebleven was.

Walter vertelde wat hij met zijn vrienden gedaan had.

— Allemaal goed en wel, maar ge hadt het ons beter gezegd, hernam de boer.

— Vader, ik zou naar het leger der Gentenaren willen gaan, zei Walter. Het is toch ook onze strijd. Als Hertog Filips de steden onderwerpt, verdrukt hij de boeren nog meer. En hoe houden de soldeniers van den hertog huis in het Vlaamsche land ? Stelen, plunderen, moorden. Die vreemde huurlingen spelen hier den baas.

— Ik ben het met u eens, maar de Gentenaren loopen te hard van stapel. Eenige heethoofden handelen onberaden. Er zijn onderhandelingen met den hertog gaande. En wat men door vrede kan verkrijgen is beter dan door een wreeden oorlog.

— O, de hertog zal weer beloften doen, die hij toch niet houdt, oordeelde Walter.

— Hij is machtig. Zullen de Gentenaren hem kunnen verslaan ? Wel, we zullen morgen verder praten... Ik val juist om van den slaap, eindigde Otterave het gesprek.

Simon lag nog wakker. Hij had toch zooveel te denken. Hoe had moei Gonda geweten, dat die soldaten kwamen, en Oudenaarde belegerd zou worden ? Kort voor het naar bed gaan deed ze weer zoo raar. Toen had ze tot Simon gezegd :

— Niet op den toren gaan... nooit u op den toren wagen... niet met lichtjes spelen.

Vader zei toen, dat Simon geen acht mocht slaan op die woorden. Zijn moei was soms niet wijs.

Simon hoorde Walter boven komen. Hij riep zijn broer en wilde weten waar deze geweest was. Hij overpeinsde al het gebeurde toen hij toch eindelijk in slaap viel.

's Morgens vroeg Walter weer om naar het leger der Gentenaren te mogen gaan. Vader stemde toe. Moeder was wel anstig maar wilde haar zoon niet terughouden. Tante Gonda zat aan tafel en rees op eens recht. Wild keek ze Walter aan en luid zei ze .

— Blijven... vuur en rook... ginder en hier... Niet weg gaan !

— Gonda, houd u stil, vermaande boer Otterave. Als vreemden u hoorden zouden ze durven zeggen dat ge een heks zijt.

— Vader toch, vermaande vrouw Otterave, spreek zoo niet.

— Gonda was haar zuster.

— Ik zeg het immers uit voorzichtigheid, herhaalde Otterave. Als vreemden u hoorden zouden ze u een heks noemen. En als de schout het hoort neemt hij Gonda gevangen. Ge weet toch dat ze heksen levend verbranden. Dus moet Gonda zich stil houden en niet zoo raar doen.

Ja, in dien tijd veroordeelde en doodde men de lieden die van tooverij beschuldigd werden.

Walter stoorde zich niet aan de vermaningen van tante. Hij maakte zich gereed. Dan vroeg hij vaders zegen. Van allen nam hij hartelijk afscheid. Gonda zweeg maar keek angstig. Moeder en zusters weeneden. Walter kon immers sneuvelen... Hij ging in groot gevaar. Simon liep een eindje met zijn broeder mee.

— Hoor eens, zei Walter.

In de verte klonk een zwaar geluid.

— Dat zijn de donderbussen van de Gentenaren hernam Walter.

— O, ik wilde dat ik mee mocht, sprak Simon.

— Ge zijt nog te jong. Help goed vader, nu ik weg ben ! En keer terug... Denk aan Langen Toon.

Simon staarde zijn broer na. En hij luisterde naar het gebulder van het geschut. Het beleg van Oudenaarde was begonnen.

II.

Hertog Filips van Bourgondië had zijn leger verzameld om de Gentenaren van rond Oudenaarde te verdrijven. Boer Otterave had gelijk toen hij zegde dat de Gentenaren veel te haastig handelden.

De tocht was gevaarlijk. En het duurde niet lang of de troepen van den hertog verdreven de Gentenaren uit hun schansen.

Op een middag stond Simon Otterave aan de poort van vaders hoeve. Hij had den heelen dag de donderbussen niet gehoord. Zouden de Gentenaren meester zijn van de stad. Maar daar zag de knaap vluchtelingen. Vader had ze ook bemerkt en kwam ook de straat op.

— Wat nieuws ? vroeg Otterave.

— De Gentenaren zijn verslagen en komen ook geloopten, zeiden de vluchtende boeren. De Bourgondiërs en de Picardiërs steken de hoeven in brand en rooven wat zij kunnen. Wij gaan naar Gent.

Picardiërs waren Fransche soldaten uit de landstreek van Picardië die om geld den hertog dienden en vooral hoopten veel te kunnen plunderen.

De familie Otterave hoorde met schrik dit nieuws. En wat zou er met Walter gebeurd zijn ? Weldra trokken de Gentsche strijders voorbij. Wat een wanorde ! Dan volgde een afdeeling van het geschut.

Een moedige bende van acht honderd burgers hielden de Bourgondiërs tegen, om zoo het geschut te redden. En ook om Gent den tijd te geven zich voor de verdediging in te richten. Eindelijk kwam ook die bende te Gaver aan. Walter Otterave was er bij en hij kwam met oom Sneyssoone naar de boerderij. Wat waren allen blijde die geliefden weer te zien.

— Vader en moeder, ga met ons mee naar Gent, zei Walter na de begroeting.

Mee naar Gent ? herhaalde boer Otterave. Onze hoeve verlaten !

— De Picardiërs zijn aan het rooven en aan het branden. En ik zag Langen Toon bij hen. Ik heb nog pijlen naar hem geschoten maar kon hem niet treffen. Toon zal de woeste soldaten het eerst naar hier brengen. O, vader, overal zagen we vlammen, te Eine, te Nederzwalm en nu zijn de woeste soldaten reeds te Syngem bezig. We zullen het huisraad op de wagens laden en het vee drijven.

En boer Otterave begreep dat hij den raad moest volgen, andere boeren vluchten ook. De Gentenaren waren te Oudenaarde voor de overmacht moeten wijken.

't Was donker toen de groep te Meirelbeke aankwam, dicht bij Gent. Otterave zocht een schuilplaats op een hoere. De achterhoede van het leger, de acht honderd wevers, die den terugtocht hadden verdedigd, legerden bij een molen. Sneysoone en Walter voegden zich bij hen.

Hier zouden de dapperen nog eens den vijand afwachten om de stad te beschermen als hertog Filips Gent wilde innemen.

Simon ging 's morgens al vroeg naar den molen om Walter en Sneysoone te bezoeken. Er was hier veel voor hem te zien. Boeren waren schansen aan het graven en wierven aarden wallen op.

Eensklaps klonken kreten. Onverwachts was de vijand daar. Zeker had hij in den nacht gemarcheerd en zich dan in de boschjes schuil gehouden. De Gen-

tenaren grepen naar de wapens. Een vlaag pijlen suisde. En dadelijk waren er dooden en gewonden. Dit alles ging zoo geweldig snel, dat Simon Otterave eerst als vermomd stond. Maar dan liep hij den molenwal op. En daar stond hij te beven van ontzetting. Nu zag hij wat oorlog was. Hij hoorde gekerm, geschrei, woest geschreeuw. Boven de strijders rees een vlag : Oom Sneysoone stak den standaard op. En Simon hoorde hem roepen.

— Voor Gent... op voor Gent !

Maar de Gentenaren werden overrompeld. Simon scheen als verlamd. Hij had willen vluchten maar wist niet waarheen. Overal rond den molen werd er gevochten. Plots zag Simon zijn oom. Picardiërs wilden den standaard grijpen. Met de eene hand droeg hij het vaandel en met de andere zwaaid hij een zwaard. Hij was al gewond. Simon zag het bloed langs zijn gelaat stroomen. Eensklaps voelde de knaap hevige woede. Hij bemerkte een piek naast een gevallen strijder. Hij wilde zijn oom helpen en sloeg en stak in den hoop vijanden.

— Voor Gent ! riep Sneysoone.

Hij zonk op de knieën verzwakt door het bloedverlies. Nog weerde hij een Picardiër af. Hij kreeg een stoot en zonk op zij.

— Oom ! gilde Simon. Ha, blijf van mijn oom ! schreeuwde hij tot een kloeken krijgsman en hij duwde hem den piek in de borst. De Bourgondiër tuimelde neer.

— Gent !

Het was het laatste woord van Sneysoone. Een soldaenier moest zijn hand omwringen om het vaandel te bemachtigen. Simon wilde hem in volle drift te lijf. Maar hij voelde zich eensklaps meesleuren.

— Vluchten klonk het.

't Was Walter. Bloed kleurde zijn gescheurde kleederen. De groote broer had Simon gezien en trok hem weg van den wal. Hij sloeg nog drie vier Bourgondiërs neer en kreeg zoo een uitweg.

— We moeten vader en moeder helpen, zei Walter hijgend. Hier is alles verloren, de vijand is te machtig

Vader en moeder en zusters en moei Gonda, o, ja nu dacht Simon aan hen. Ze waren ook in gevaar. Walter bemerkte zijn familie.

— Vluchten ! riep hij. De vijand is meester te Melbeke. We kunnen niets meevoeren.

De Otterave's moesten het vee achterlaten, want 't ging nu om het leven. Ze snelden door Ledeberg.

— Gonda is niet bij ons ! kreet moeder eensklaps. O, waar kan zij zijn ?

Maar er was geen tijd om haar te zoeken. Uitgeput kwamen de vluchtelingen in de stad.

De strijders stonden op de wallen der stad en de kanonnen stonden gereed om te schieten. Hertog Philips zelf bevond zich te Ledeberg. Hij durfde echter de stad niet aanvallen.

— We zullen die oproerlingen uithongeren, zei hij. Geen enkele boer mag nog levensmiddelen naar Gent brengen. En van honger moeten de Gentenaren om genade smeeken.

Filips keerde met zijn leger tot Gaver terug.

Otterave was met zijn gezin naar het huis van zijn zuster, de vrouw van Sneysoone gegaan. Hij bracht er het treurig nieuws. In den namiddag haalden Walter en Simon het lijk van den dapperen vaandeldrager.

s' Avonds lag Simon op een matras te weenen. Moeder knielde bij hem neder.

— Wat is er mijn jongen ? vroeg ze teeder.

— O, het was zoo wreed ! kreunde Simon. Aan den molen... dat vechten... al dat bloed... de gewonden, die zoo schreiden, en... de dooden. En onze goede oom is dood. En waar is tante Gonda ?

— We zullen bidden dat God haar beschermt.

Vrouw Otterave hield Simons hand vast. Zoo viel de knaap in slaap.

Den volgenden dag in den namiddag verscheen eensklaps tante Gonda. Ze had wel gedacht haar familie in Sneysoone's huis te vinden.

— Waar zijt ge geweest ? vroeg moeder.

— Naar Gaver, antwoordde Gonda.

— Maar waarom ?

— Ik weet het niet... Maar ik kon niet in huis. Allemaal vuur en vlammen... En een groote man stond er leelijk te vloeken « De Otterave's zijn gevluht en ik

had ze willen vermoorden ». Ja, dat zei hij en toen liep ik weg....

— Dat was Lange Toon, sprak vader. De schelm heeft wraak willen nemen. Onze schoone hoeve is afgebrand !

— Laat ons God danken dat we bijtijds gevlucht zijn, sprak moeder vroom. Waren we gebleven, we hadden allen het leven verloren.

Zoo waren deze boerenlieden inwoners van Gent geworden.

III.

Hertog Filips had zich te Dendermonde gevestigd. Zijn troepen waren rond Gent en beletten dat er levensmiddelen naar Gent werden gevoerd.

De hertog zelf liet strooptochten houden in het Land van Waas. De Gentenaren kregen uit deze streek veel eten. Ze wierpen verschansingen op in het Land van Waas, om Bourgondiërs tegen te houden. Filips liet de verschansingen aanvallen en zoo werd er voortdurend gevochten.

Sneyssoone was plechtig begraven. Ieder te Gent sprak met veel lof over den held. En dikwijls kwamen vreemdelingen met zijn weduwe en de Otterave's praten. Men sprak dan natuurlijk over den strijd.

— De troepen van den hertog komen altijd zoo on-

verwachts uit Dendermonde, zei zekeren avond een der bezoekers. Hadden we daar maar bespieders om ons te waarschuwen !

— O, mag ik dat doen ? vroeg Simon eensklaps

— Jongen zwijg ! gebood vader. Ge zijt nog een kind.

— Maar Simon heeft bij Meirelbeke moedig gestreden, vader, merkte Walter op.

— Wel, hernam de burger, een jongen zou juist bij zoo'n werkje goede diensten bewijzen. Hij kan veel gemakkelijker de stad in en uit, dan een groot mensch.

— Ik zou met Simon mee gaan naar Dendermonde en hem helpen, zei Walter.

— En ik stuur mijn Otto ook, beloofde de Gentsche burger, die Marijnsen heette.

— En wat zou dan het werk van de jongens zijn ? vroeg moeder Otterave.

— Wel, te Dendermonde op de beweging van de Bourgondische troepen letten, antwoordde Marijnsen. Als die de stad verlaten voor een strooptocht, moeten ze eerst verzamelen, dat duurt een tijdje. En intuschen trekken de jongens heen en ze waarschuwen onze vrienden in Waasland.

— Wel, dan mag Simon van mij gaan, hernam vrouw Otterave. Als Simon zoo kan meehelpen om boeren in het Land van Waas te beschermen tegen roovers, vind ik het een schoone taak voor hem. Ieder moet nu zijn plicht doen. En zoo het noodig is zullen de vrouwen ook op de wallen strijden.

Als moeder het goed vindt, geef ik ook mijn toestemming, sprak vader.

Den volgenden dag reeds namen Simon en Walter innig afscheid van hun ouders en zusters. Tante Gonda was onrustig. Plots greep ze Simon bij den arm... En weer zei ze, als vroeger eens.

— Niet op den toren gaan... hier blijven...

— Gonda doe niet zoo dwaas, hernam vader.

Walter en Simon haalden Otto Marijnssen af en gedrieën trokken ze welgemoed de stad uit. Ze hadden een brief van Otto's vader voor een Gentschen hoofdman, die bij Lokeren in den schans lag.

Na vier uur gaans kwamen ze daar aan. De hoofdman las den brief.

— Ge zijt wakkere knapen dat ge ons zoo wilt helpen, zei hij en gaarne neem ik uwe diensten aan. Ik zal eenige mannen zetten aan den dijk van Zele. Als ge merkt dat de troepen van den hertog ons willen aanvallen, gaat ge het aan die mannen melden... En zij waarschuwen ons. Dan moet ge niet ver loopen.

Alles werd nog eens goed overlegd en Walter, Otto en Simon trokken na een flink maal met drie Gentenaren verder. Ze zagen dan het puin van Zele, dat ook al door de Bourgondiërs afgebrand was.

Aan den Zeelschen dijk bij de Schelde groeiden veel wijmen en rieten.

— Hier maken we ons een hutje en daar houden we ons goed verborgen, zei een der Gentenaren. Ge weet

dan waar ge ons vinden kunt, als ge nieuws hebt. Maar met welk teeken waarschuwt ge ons ?

— O, antwoordde Simon, ik kan kraaien zoo goed als een haan... hoor maar !

En allen moesten lachen om het meesterlijk nagebootst kukeluku...

— Als we dat hooren komen we uit ons riet, zei een Gentenaar. Wel laat het ons den hertog afleeren in het Waasland te stroopen.

Walter had uit de schans een korf met een oude hen, en wat eieren meegenomen. En nu zou hij als een boer die handel wilde drijven, Dendermonde binnen gaan. En dan moest het lijken of de broertjes eens mee mochten naar de stad.

Het drietal wandelde voort. Ze stapten op den dijk en zagen van den overkant de stad liggen.

— We zullen telkens de Schelde over moeten met onze boodschappen, zei Walter, nu we moeten zien hoe we handelen.

Ze gingen over de versterkte brug, die de hertog over de rivier had laten leggen.. Walter fluisterde wat. En nu deed Otto en Simon of ze malkaar plaagden. En toen ze bij den schildwacht aankwamen riep Walter, alsof hij erg boos was tot de knapen :

— Rekels, ge zult nooit meer mogen mee gaan. Ge kunt uw manieren nog niet houden...

— Jongens, zijn jongens zei de soldenier, die een Vlaming bleek, maar zooals er nog waren den her

tog diende. Wel, boertje, vroeg hij, laten de Gentenaren u nog wat, om hier te komen verkoopen ?

— Niet veel... En ik blijf bij een moei in de stad, want te lande deugt het niet voor ons. Mag ik door ?

— Ja...

Zoo geraakte het drietal te Dendermonde binnen Marijnsen, Otto's vader had een adres opgegeven van een kennis, die zeker ook niet den hertog geneger zou zijn.

Na eenig zoeken vond Walter de aangeduide woning. Hij klopte aan. Een jonkman deed open.

— Woont hier Lievens den klokkengieter ? vroeg Walter. Ik zou hem willen spreken.

— Ja, wenscht gij vader te spreken ?

— Als het kan !

— **Kom binnen.**

Walter en de knapen werden in een kamer gelaten. En weldra verscheen een kloeke man, met een open, eerlijk gelaat.

— Meester Lievens, we komen u de groeten brengen van Marijnsen, den lakenhandelaar uit Gent. We komen vandaar, zei Walter.

— En ge waagt u dan binnen Dendermonde. Ge weet toch dat de hertog hier is ?

Even aarzelde Walter. Maar hij had vertrouwen in den Dendermondschen klokkengieter en vertelde hem ronduit, waarom hij hier met de knapen was.

— Ei zoo, hernam Lievens en hij krabbelde eens achter zijn oor. Dat is een stout stuk. En mijn vriend

Marijnsen zendt daarvoor zijn eigen zoon. Ja, de Gentenaren hebben veel voor de vrijheid over. En weet ge wat, ik doe mee ! De woeste vreemdelingen hebben te Zele mijn broer en zijn vrouw vermoord... En ik ben blijde dat ik ook iets voor Gent kan doen, al zit de hertog in onze goede stede. Ge blijft hier wonen en we werken samen.

Dat was voor Walter, Otto en Simon een verblijvend nieuws. Ze maakten kennis met de vrouw van Lievens en met Gerard, den eenigen zoon.

Nog veel moest er gesproken worden. Maar den tweeden avond al begon het werk. Gerard, de zoon van den klokkengieter, kwam uit de stad en wist te vertellen dat de Picardiërs een strooptocht moesten doen in den nacht. Ze spraken er over in de herbergen.

— Nu de vrienden van het Waasland gewaarschuwd, zei Lievens.

Hij had reeds veel geregeld. En weldra ging hij met Walter, Otto en Simon naar een stil plaatsje der wallen. Daar was een verlaten hof. En Lievens had er 's avonds te voren een bootje gebracht. Dit werd nu van tusschen struiken op den wal gesleurd en met twee touwen in den gracht neer gelaten. Simon kreeg dan eerst een koord om het lijf. En Lievens en Walter lieten hem zakken. De knaap hield zich met zijn voeten van de vestingsmuur af, om zich niet te schrammen. Hij kwam zoo in het bootje terecht en maakte het touw los. Vervolgens was het de beurt aan Otto om naar beneden te zinken. Simon die dikwijls op de

Schelde bij Gaver gevaren had, nam de riemen en stil roeide hij. De vestinggracht kwam in de Schelde uit en Simon bracht het lichte schuitje over de rivier. Daar trokken de knapen het vaartuigje half op den slijkerigen oever zoodat het niet wegdrijven kon.

— Nu den dijk langs, zei Simon.

— 't Gaat best, hé ?

— Ja... Mijnheer Lievens heeft alles flink geregeld.

De jongens zetten het op een loopen. En algaauw waren ze op het afgesproken punt.

— Hier is het, zei Simon ik zie het aan deze drie boomen.

— Ja, kraai nu maar.

En het kukeluku brak de stilte. Eenige oogenblikken later waren de Gentenaren daar uit hun rietenhutje.

Veel tijd om te praten was er niet. Simon en Otto vertelden dat de mannen van den hertog straks naar Waasland kwamen.

— Dan zullen we ze dicht bij de brug opwachten, verzekerde een der Gentenaren. Wij haasten ons naar de schans.

Otto en Simon konden nu terug keeren. Ze moesten wat zoeken eer ze hun boot vonden langs den donkeren oever. Maar verheugd roeiden ze dan terug over de Schelde. Aan de vestingmuur was het weer zoeken, doch de jongens geraakten in de gracht.

Lievens en Walter hadden geduldig al dien tijd gewacht. Koorden werden neer gelaten en aan het bootje bevestigd, dan daalden de touwen voor de kna-

pen. Deze werden eerst opgeheschen. En vervolgens trokken Walter en Lievens het schuitje omhoog. Ze hoorden dat alles wel gelukt was aan den overkant. Het bootje werd in den hof verstopt en het viertal sloop tevreden naar huis.

Den volgenden morgen liepen de Picardiërs kwaad rond. Ze hadden van nacht op buit gehoopt. Maar nauwelijks waren ze over de brug of ze werden zoo fel bestookt door de Gentenaren dat ze hals over kop in de stad terug vluchtten.

Lievens en zijn zoon en vrienden lachten onder elkaar. Ze zetten hun bespiedingswijze voort. Nog vier maal werden de Gentenaars verwittigd en vier maal sloegen ze de troepen van den hertog terug.

Filips en zijn raadsheeren riepen dat er verraad in het spel was. Ze lieten booten op de Schelde varen heele nachten door.

— Nu weet ik het anders, zei Lievens. Ik heb juist werk aan de klokken op den toren en bezit den sleutel van de torendeur. Als de mannen van den hertog er op uitgaan, zullen we van den toren met een lichtje seinen naar de vrienden. De Gentenaren in het riet moeten dus als het donker wordt goed op den toren letten.

Het was een nieuw en stoutmoedig plan. En Simon dacht aan de vermaning van tante Gonda. Niet op den toren gaan. Maar hij zou wel op den toren gaan en zijn werk voortzetten.

Nu moesten eerst de mannen in het riet gewaar-schuwd worden. Maar die schuiten op de Schelde !

— Ik waag het toch over te varen, zei Simon.

Walter vergezelde hem nu. Gerard Lievens, die ook sterk was, zou helpen bij het aflaten en 't ophalen van de bespieders en de boot. Op een donkeren avond waagden de gebroeders Otterave de reis. Veilig kwamen ze over. En ze spraken met de Gentenaren over den toren. Dan keerden ze terug. Zacht roeiden ze over de Schelde. Plots botsten ze tegen een ander schuit. Een lantaarn werd opgeheven door soldaten van den hertog.

— Ha ! de verraders ! klonk het. We hebben ze.

Maar Walter weifelde niet. Met zijn riem sloeg hij den soldenier die de lantaarn droeg zoo geweldig, dat de kerel over boord tuimelde en met het licht in het water verdween. Plof... een tweede klap. En Simon gaf een derde... Het bootje der Bourgondiërs schommelde geweldig en de twee mannen, die nog bij bezinning waren, gilden van angst.

— Roeien zoo hard ge kunt, zei Walter tot zijn broeder.

Hun schuitje was weg in het duister en kwam veilig in de gracht. En Lievens en zijn zoon hielpen de dapperen naar boven. Ze hadden het gerucht gehoord en waren zeer ongerust geweest. De boot werd verborgen. Ze kon nog te pas komen.

Den volgenden dag liet de hertog bekend maken, dat er verraders in en uit de stad kwamen. Hij beloof

de een goeden prijs voor hun vangst. Maar 's avonds iedde Lievens, Otto en Simon op den toren. De jongens voelden zich toch vreemd te moede tusschen die klokken. Ze zouden nu hier blijven, dag en nacht en om beurten afwisselen met Gerard en Walter. Lievens had een kruik bier en brood met kaas meegenomen. Voor een der klokgaten moest 's avonds een brandende lantaarn gebonden worden, als de troepen van den hertog iets van zin waren. Uit de stad kon men dat licht niet zien, maar wel van de overzijde.

Kijk morgen tegen een uur of zes naar beneden, zei Lievens. Als ge morgen om een uur of zes Walter of Gerard met een pakje onder den arm, door de stad ziet stappen, weet ge dat ge seinen moet.

En nu deden de bespieders hun werk. En het ging best. De hertog was woedend over al dien tegenslag in Waasland.

Walter en Gerard wisselden Otto en Simon af.

Zekeren dag was het weer de beurt aan de jongsten. Simon had eenigen tijd op straat geloerd.

— Lange Toon ! zei hij verschrikt.

Hij had den verrader op straat gezien en vertelde van hem aan Otto. En nu begreep hij dat hij of zijn broer zich bij dage niet in de stad mochten begeven.

's Avonds kwam Lievens op den toren met brood en bier. Hij praatte wat met de knapen. Eensklaps hoorden ze gerucht.

— Er komt volk naar boven, zei de klokkengieter.

— We zijn verraden, sprak Simon die aan Toon dacht, houd u aan den klepel vast en trek uw beenen zooveel mogelijk in.

't Waren Bourgondiërs die den toren onderzochten. Lange Toon was hun komen melden, dat van uit Waasland soms een licht werd gezien op den toren. Hij wilde zijn Judaspenning verdienen.

Lievens werd verrast en vast gegrepen. Hij weerde dat hij voor de klokken hier was. Maar de soldeniers leidden hem mee. Ze zagen de jongens niet. Ze voerden Lievens mee. Angstig wachtten de knapen, maar het bleef toen stil. « We moeten weg geraken », zei Simon. Gelukkig was het torendeurtje open. De jongens spoedden zich naar de woning van den klokhengieter. Mevrouw Lievens, Gerard en Walter vernamen verschrikt het nieuws. « Verlaat de stad, » zei mevrouw tot het drietal. Walter Simon en Otto deden dit met het bootje. En in het volgend boekje vertellen we hun verdere lotgevallen.

Ook Gerard Lievens werd aangehouden en met zijn vader op bevel van Filips onthoofd.